

PAULO
COELHO

Beşinci
Dağ

26. BASKI

Çeviri: AYKUT DERMAN

♥ can
çağdaş

PAULO COELHO
BEŞİNCİ DAĞ

Can Çağdaş

Beşinci Dağ, Paulo Coelho

Çeviri: Aykut Derman

O Monte cinco

© 1996, Paulo Coelho

© 1998, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Sant Jordi Asociados Agencia Literaria S.L.U.

(Barcelona, İspanya) aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

www.paulocoelhoblog.com

1. basım: 1998

26. basım: Haziran 2019, İstanbul

Bu kitabın 26. baskısı 1000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Düzeltili: Aylin Samancı Elmasdağ

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

İç baskı ve cilt: Türkmenler Matbaacılık Reklam San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. No: 16-18

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 43087

ISBN 978-975-07-3709-1

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750737091

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

PAULO COELHO
BEŞİNCİ DAĞ

ROMAN

Çeviri

Aykut Derman

♥can

Paulo Coelho'nun Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Simyacı, 1996

Piedra Irmağı'nın Kıyısında Oturdum Ağladım, 1997

Beşinci Dağ, 1998

Veronika Ölmek İstiyor, 2000

Şeytan ve Genç Kadın, 2001

Işğın Savaşçısının Elkitabı, 2003

On Bir Dakika, 2004

Hac, 2006

Portobello Cadısı, 2007

Kazanan Yalnızdır, 2009

Brida, 2010

Elif, 2011

Akra'da Bulunan Elyazması, 2012

Aldatmak, 2014

Casus, 2016

Hippi, 2018

PAULO COELHO, 1947'de Brezilya'nın Rio de Janeiro kentinde doğdu. Kendini tümüyle edebiyata vermeden önce tiyatro yönetmenliği, oyunculuk, şarkı sözü yazarlığı ve gazetecilik yaptı. 1986'da yayımlanan *Hac* adlı ilk romanının ardından gelen *Simyacı*'yla dünya çapında üne erişti. *Simyacı*, XX. yüzyılın en önemli yayıncılık olaylarından biri oldu ve 85 milyon sattı. Coelho, *Brida* (1990), *Piedra Irmağı'nın Kıyısında Oturdum Ağladım* (1994), *Beşinci Dağ* (1996), *Işığın Savaşçısının Elkitabı* (1997), *Veronika Ölmek İstiyor* (1998), *Şeytan ve Genç Kadın* (2000), *On Bir Dakika* (2003), *Zâhir* (2005), *Portobello Cadısı* (2006), *Kazanan Yalnızdır* (2008), *Elif* (2011), *Akra'da Bulunan Elyazması* (2012), *Aldatmak* (2014) ve *Casus* (2016) gibi yapıtlarıyla sürekli olarak çoksatar listelerinde yer aldı. Sosyal ağlarda en çok takipçiye sahip yazar olan Coelho'nun, 81 dilde yayımlanan kitaplarının toplam satışı 225 milyonu geçti. Bugüne kadar pek çok ödül ve nişana değer görülen Coelho, Birleşmiş Milletler Barış Elçisi ve Brezilya Edebiyat Akademisi üyesidir.

AYKUT DERMAN, 1942'de İstanbul'da doğdu. İÜ Fransız Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nı bitirdi. Yıldız Teknik Üniversitesi'nde okutmanlık yaptı. 1970'ten bu yana çeviriler yapmaktadır. Gaston Bachelard, Fernand Braudel, Alberto Giacometti, Béatrice Lenoir, Françoise Balibar, Milan Kundera, Pascal Quignard, Paulo Coelho, Michel del Castillo, José Saramago, İsmail Kadare, Alina Reyes, José Frêches gibi pek çok yazarın eserlerini Türkçeye kazandırmıştır. Derman'ın yetmiş yakın çevirisi vardır.

Işığın savaşçısı A.M.ye

“Size doğrusunu söyleyeyim” diye devam etti İsa,
“Hiçbir peygamber kendi memleketinde kabul görmez.
Yine size gerçeği söyleyeyim, gökyüzünün üç yıl altı ay
kapalı kaldığı, bütün ülkede korkunç bir kıtlığın baş
gösterdiği İlyas zamanında İsrail’de çok sayıda dul kadın
vardı. İlyas bunlardan hiçbirine gönderilmedi; yalnız
Sayda bölgesinin Sarefat kentinde bulunan dul bir
kadına gönderildi.”

“Luka”, 4:24-26

Yazarın Notu

Simyacı adlı kitabımın temel savı, Kral Melkisedek'in çoban Santiago'ya söylediği bir cümleyle özetlenebilir: "Bir şeyi gönülden istediğin zaman, isteğini gerçekleştirmeni sağlamak için tüm evren sana elbirliğiyle yardımcı olur."

Bu söze tüm varlığımla inanıyorum. Bu arada, kendi yazgımızı yaşama edimi, algılama yetimizin çok üstünde bir dizi aşama içerir; bunların amacı, bizi Kişisel Yazgımıza sürekli döndürmek ya da kişisel destanımızı, kişisel tarihimizi oluşturacak o yazgının gerçekleşmesi için bize gerekli dersleri vermektir. Bu düşünceyi, sanırım, kendi yaşamımdan bir dönemi anlatırsam daha iyi açıklamış olacağım.

12 Ağustos 1979 gecesi yatağıma yattığımda kafamda tek ve kesin bir gerçek vardı: Otuz yaşında, plak üreticiliği kariyerimin doruğundaydım. CBS'nin Brezilya'daki sanat direktörü olarak, plak şirketlerinin patronlarıyla bir araya gelmek üzere ABD'ye davet edilmişim ve bana o alanda tüm düşüncelerimi gerçekleştirebilmem için kuşkusuz en iyi olanakları sunacaklardı. Kafamın içindeki büyük düşü –yazar olmak– bir kenara koymuştum tabii, ama bunun ne önemi vardı? Sonuçta, gerçek yaşam benim düşlediğimden çok farklıydı; Brezilya'da edebiyatla geçinmenin hiç olanağı yoktu.

O gece, bir karar aldım ve düşlediğim şeyden vazgeçtim. Kendimi yaşam koşullarına uydurmam, karşıma çıkan fırsatları değerlendirmem gerekiyordu. Kalbim bu kararıma karşı çıkacak olursa, ne zaman istersem şarkı sözü yazarak, ara sıra

gazetelerden birine bir yazı göndererek onu her zaman kandı-
rabilirdim. Bununla birlikte, yaşamım başka bir yola girdiğın-
den, bu yeni yolun daha az heyecan verici olmayacağından da
emindim; çokuluslu müzik şirketlerinde beni bekleyen bir ge-
lecek vardı.

Sabah uyandığında, genel müdürden bir telefon aldım:
O güne kadar yaptığım hizmetlerden dolayı bana teşekkür
ediyorlardı; başka hiçbir açıklama yapmadılar. Sonraki iki yıl
boyunca çalmadığım kapı kalmadı; müzik alanında kendime
bir iş bulamadım.

Beşinci Dağ'ı bitirdiğimde, yaşamımın o dönemini anım-
sadam –yaşamımdaki “kaçınılmaz olan”ın öteki belirtilerini
de–. Ne zaman duruma kesinlikle hâkim olduğumu düşün-
sem, bir olay oluyor ve beni başarısız kılıyordu. Bunun nede-
nini kendi kendime sordum. Bitiş çizgisine her zaman yaklaşı-
cak, ama hiçbir zaman göğüsleyemeyecektim. Bu muydu be-
nim yazgım? Tanrı, ufuktaki palmiye ağaçlarını gösterip beni
çölün ortasında susuzluktan öldürecek kadar acımasız olabilir
miydi?

Bunun açıklamasının bambaşka bir yerde olduğunu çok
sonra anladım. Yaşamımızda yer alan bazı olayların amacı, bizi
“Kişisel Yazgımız”ın özgün yoluna yeniden döndürmektir. Baş-
ka olaylar da, o zamana kadar tüm öğrendiklerimizi uygulamamızı
sağlamak için ortaya çıkıyordu. Bazı olaylar ise bize bir
şeyler öğretmek için başımıza geliyordu.

Hac adlı kitabımda, bu öğrendiklerimizin bizi ille de acı-
ya, üzüntüye boğması gerekmediğini göstermek istemiştim;
disiplin ve dikkat yeterliydi. Bu anlayışı kendi yaşamımda
önemli bir lütuf haline getirmiş olmama, dolayısıyla da tüm
disiplinime ve tüm dikkatime karşın, yaşamda geçtiğim bazı
zor anları anlamayı başaramadım.

Anlattığım anekdot bunlara bir örnektir: O dönemde iyi
bir profesyoneldim, elimden gelenin en iyisini yapmaya çalışı-
yordum ve kafamda, bugün bile iyi olduklarına hâlâ inandığım
düşünceler vardı. Ne var ki kaçınılmaz olan, kendime en çok
güvendiğim, kendimden en fazla emin olduğum anda ortaya
çıktı. Bu deneyimin yalnızca benim başımdan geçmediğini dü-
şünüyorum; kaçınılmaz olan, yeryüzünde yaşamış tüm insan-

ların yaşamında ortaya çıkmıştır. Kimimiz kendimizi toparladık, kimimiz de ipin ucunu bıraktık ama tragedyanın kanadı hepimize şöyle bir dokunup geçti.

Neden, peki? Bu sorunun cevabını bulmak amacıyla, Akbar'ın gündüzlerinde ve gecelerinde bana yol göstermesi için İlyas Peygamber'in peşine takıldım.

Öndeyiş

MÖ 870 yılının başında, Fenike adıyla bilinen, İsraililerin Lübnan adını verdikleri bir ülkenin halkı, yaklaşık üç yüz yıl sürmüş barış dönemini kutluyordu. Bu ülkenin halkı bununla gurur duymakta çok haklıydı. Siyaset alanında çok güçlü olmadıklarından, savaşlarla sürekli yakılıp yıkılan bir dünyada yaşamlarını sürdürebilmenin tek çaresi olarak, çevrelerinde kıskançlık yaratan bir ticaret etkinliğine ulaşmayı kendilerine hedef seçmişlerdi. MÖ 1000 yılları dolayında, İsrail Kralı Süleyman ile kurdukları ittifak sayesinde hem ticaret filolarını modernleştirmişler hem de ticaret alanlarını genişletmeyi başarmışlardı. O dönemden başlayarak da Fenike sürekli olarak gelişmişti.

Denizcileri daha o zamandan İspanya'ya ve Atlantik Okyanusu'nun yıkadığı kıyılara ulaşmıştı. Bazı varsayımlara göre –ki bunların gerçekliği kanıtlanmamıştır– Atlantik'in kuzeydoğusunda ve Brezilya'nın güneyinde onlardan kalma yazıtlar bulunmaktadır. Cam üretiyor, sedir ağacı, silah, demir ve fildişi ticareti yapıyorlardı. Sayda, Sur ve Byblos gibi büyük kentlerde yaşayanlar, sayıları biliyor, gökbilimle ilgili hesaplar yapabiliyor, şarap yapabiliyor ve iki yüzyıldır, Antik Yunanlıların alfabetada adını verdikleri harfler bütünü, yazı yazmak için kullanıyorlardı.

MÖ 870 yılının başında, İsrail'deki Gilead bölgesindeki bir ahıra saklanmış olan iki kişi, birkaç saat sonra gelecek olan ölümü bekliyordu.

Birinci bölüm

1

“Beni Őimdi dűŐmanlarımın eline teslim eden bir Tanrı’ya hizmet ettim,” dedi İlyas.

“Tanrı, Tanrı’dır,” diye cevapladı Levili Peygamber. “Musa’ya, kendisinin iyi ya da kötü olduğunu söylemedi, yalnızca, ‘Ben, BEN OLANIM,’ dedi. Güneşin altında var olan her Şey odur – evi yerle bir eden yıldırım ve onu yeniden kuran insanın eli.”

KarŐılıklı konuŐmak, korkuyu uzaklaŐtırmanın tek yolu-
du; askerler er ya da geą ahırın kapısını açacak, onları
orada bulacak ve yapabilecekleri tek seąimi onlara dayata-
caktı. Fenike Tanrısı Ba’al’e tapınmayı kabul edecek ya da
öleceklerdi. Evleri tek tek arıyor, buldukları peygamberle-
ri Ba’al’e tapınmaya razı ediyor ya da öldürüyorlardı.

Levili belki din deĐiŐtirir, böylelikle ölümden kurtu-
lurdu. Ne var ki İlyas için bir seąim söz konusu deĐildi:
Başına gelen her Şey kendi hatasıydı ve İzebel, öyle ya da
böyle, onun baŐını istiyordu.

“Beni Kral Ahab’a, İsrail halkı Ba’al’e tapınmayı sür-
dürdükąe yaĐmur yaĐmayacaĐı konusunda uyarmam için
gönderen Tanrı’nın bir meleğiydi,” diye açıkladı, meleğin
sözlerini dinlemiŐ olduĐu için neredeyse özür diliyor muŐ-
çasına. “Ne var ki Tanrı elini ąabuk tutmuyor; kuraklık et-
kisini göstermeye baŐladıĐında, Kraliąe İzebel, Tanrı’ya
sadık kalanların hepsini ortadan kaldırmıŐ olacak.”

Levili, suskunluğunu korudu. Ba'al'e inanması mı, yoksa Tanrı adına ölmesi mi gerektiğini kendi kendine soruyordu.

“Tanrı kim?” diye sözünü sürdürdü İlyas. “Peygamberlerimizin inancına sadık kalan insanlarımızı öldüren askerin elindeki kılıcı tutan O mu? İnsanlarımızın başına bunca kötülükler gelsin diye, ülkemizin tahtına yabancı bir kraliçeyi oturtan O mu? Sadık olanları, masumları, Musa'nın yasalarına uyanları Tanrı mı öldürüyor?”

Levili, kararını verdi: Ölmeyi yeğ tutuyordu. Bunun üzerine, gülmeye başladı, çünkü ölüm düşüncesi artık onu korkutmuyordu. Genç peygambere dönüp onu sakinleştirmeye çalıştı:

“Mademki O'nun kararlarından kuşku duyuyorsun, Tanrı'ya kim olduğunu sor. Bana gelince, ben kendi yazgımı kabullendim.”

“Tanrı, bizim acımasızca kıyımdan geçirilmemizi istemiş olamaz,” diye üsteledi İlyas.

“Tanrı her şeyi yapabilir. Yalnızca bizim iyi olarak nitelediğimiz şeyleri yapsaydı, O'nun her şeye kadir olduğunu söyleyemezdik; o durumda, evrenin yalnızca bir bölümüne hâkim olurdu ve O'ndan daha güçlü, O'nu gözetleyen ve yaptıklarını yargılayan bir başka varlık daha olurdu. Böyle olunca da ben, daha güçlü olan o 'bir başka varlığa' tapınırdım.”

“Mademki her şeye kadir, O'nu sevenleri neden acılardan uzak tutmuyor? Kendi düşmanlarına zafer ve güç kazandırmak yerine, neden bizi kurtarmıyor?”

“Bunu bilmiyorum,” dedi Levili. “Ama bunun bir nedeni olması gerek ve ben bunu yakında öğreneceğimi umuyorum.”

“Görüyorum ki, bu soruya verecek bir cevabın yok.”

“Hayır.”

İkisi de suskun kaldı. İlyas soğuk terler döküyordu.

“Sen korkuyorsun. Oysa ben yazgımı kabullendim,” diye yorumladı Levili. “Dışarı çıkıp bu can çekişmeye son vereceğim. Dışarıdan kulağıma ulaşan her çığlıkta, kendi saatim geldiğinde başıma geleceği düşünerek acı çekiyorum. Buraya kapandığımızdan beri en az yüz kez öldüm, oysa tek bir kez ölebilirdim. Mademki öldürüleceğim, bari en kısa sürede olup bitsin o iş.”

Haklıydı. İlyas da aynı çığlıkları duymuş ve dayanma gücünün üzerinde bir acıyla kıvranmıştı.

“Ben de seninle geliyorum. Fazladan yaşayacağım birkaç saat için çaba harcamaktan bıktım.”

Ayağa kalkıp ahırın kapısını açtı; güneşin ışıkları, içeride saklanan iki insanın üzerine vurdu.

Levili onu kolundan tuttu ve birlikte yürümeye başladılar. Kulaklarına gelen birkaç çığlık dışında, benzeri başka kentlerde yaşanan günlük yaşamın burada da yaşandığı söylenebilirdi – çok yakıcı bir güneş, uzaklardaki okyanustan gelen ve havayı dayanılır kılan serin bir rüzgâr, tozlu yollar, harcı samanla karılmış kerpiç evler.

“Ruhlarımız ölüm dehşetine tutsak düştü, oysa dışarıda güzel bir gün var,” dedi Levili. “Çoğu zaman, kendimi Tanrı ve dünya ile huzur içinde hissettiğim zamanlarda, sıcaklık bana dayanılmaz geliyordu, çöl rüzgârı gözlerimi kumla dolduruyor, iki adım ötesini göremiyordum. Tanrı’nın düşüncesi, bizim ne olduğumuzla ve ne düşündüğümüzle her zaman bağdaşmaz; ama ben, O’nun bütün bunları yapmakta bir nedeninin var olduğundan eminim.”

“İnancına hayranlık duyuyorum.”

Levili, düşünüyormuş gibi, göğe baktı. Sonra İlyas’a döndü, “Hayranlık duyma, çok inançlı olduğumu da sanma. Ben, kendimle iddiaya girdim. Tanrı’nın var olduğunu iddia ediyorum.”

“Sen bir peygambersin,” diye karşılık verdi İlyas. “Sesleri sen de duydun ve bu dünyanın ötesinde bir dünya olduğunu biliyorsun.”

“Belki de o dünya, benim düş gücümün bir ürünüdür.”

“Tanrı’nın işaretlerini gördün,” diye üsteledi İlyas, yorumları giderek kaygılı bir hal alan arkadaşının söylediklerine karşılık.

“Belki de benim düş gücümün bir ürünüdür,” diye yineledi öteki. “Aslında, somut olan tek şey, ortaya koyduğum iddia: Bütün bunların çok yüce bir yerden geldiğini söyledim kendi kendime.”

Sokak ıssızdı. İnsanlar evlerine çekilmiş, askerlerin, yabancı prensesin kendilerine verdiği buyruğu sonuna kadar yerine getirmelerini bekliyordu; İsrail peygamberlerinin öldürülme buyruğunu. İlyas, Levili ile birlikte yürüyordu ve her pencerenin her kapının ardında birinin onu gözleyip, olup bitmekte olan şeylerle suçladığını hissediyordu.

“Peygamber olmayı isteyen ben değilim. Bütün bunlar belki de benim düş gücümün meyvesidir,” diyordu kendi kendine İlyas.

Ama marangozhanesinde başına gelenlerden sonra, işin hiç de öyle olmadığını anlamıştı.

Çocukluğundan beri kulağına sesler geliyor, meleklerle konuşuyordu. Hatta, annesiyle babası, onun bir İsrail rahibine görünmesini ısrarla istemişti. Rahip, birçok soru sorduktan sonra, onun bir “nebi”, yani bir “peygamber”, “ruhlar dünyasına ait” bir kişi, “Tanrı’yla konuşmuş” bir kişi olduğunu söylemişti.

Rahip, onunla birkaç saat sürekli konuştuktan sonra, annesiyle babasına, çocuğun söylediği her şeyin ciddiye alınması gerektiğini bildirmişti.

Beşinci Dağ, İlyas Peygamber'in romanlaştırılmış hayat hikâyesi. MÖ 870 yılında İsrail'den ve korkunç Kraliçe İzebel'den kaçıp Fenike'ye sığınan İlyas, İsrail'e yeniden dönebilmek için Tanrı'nın izin vereceği günü beklerken, ona kucak açan, evinde ağırlayan dul kadına ve oğluna büyük bir tutkuyla bağlanır. Ne var ki olaylar, beklediği gibi gelişmez.

Paulo Coelho'ya göre, yaşamımızda karşılaştığımız engellerin, acıların, hüzünlerin hepsi mutluluğa açılan birer kapıdır. Buna ulaşmanın yoluysa "hiçbir zaman vazgeçmemek"tir. Bugüne kadar dünyanın dört bir yanında milyonlarca insanın yüreğine dokunan Paulo Coelho, sıcak anlatımıyla tekrar tekrar büyülüyor okurlarını.

Kapak resmi: Abraham Bloemaert

 can

can yayinlari.com twitter.com/canyayinlari facebook.com/canyayinevi

ISBN: 978-975-07-3709-1

9 789750 737091